

Svar på Tia Seppänens och 38 andra ledamöters motion om förbättrad trafiksäkerhet i omgivningen runt skolor

VD/5828/00.02.00.03/2025

KK/AV/PK/RH/MK/RN/OT/VW/SR/EA

Tia Seppänen och 38 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Att barn har en trygg skolväg är ett viktigt mål för staden. I synnerhet behöver de som börjar i första klass vuxna som stöder och vägleder dem på skolvägen i början. I några stadsdelar har detta genomförts med frivilliga krafter, till exempel genom invånarföreningar, men ansvaret kan inte vila enbart på föräldrar och föreningar.

Vi föreslår att Vanda stad:

- utreder nuläget och resurserna för frivillig övervakning runt skolorna.
- börjar samordna frivilligverksamhet tillsammans med skolor och sammanslutningar.
- utarbetar en modell för att underlätta för frivilliga att delta i arbetet med att stödja barnens säkerhet på skolvägen.
- ägnar särskild uppmärksamhet på skolor som är utsatta för risker i samband med vägarbeten eller byggarbetsplatser.

På så sätt säkerställer vi att barnens skolväg är trygg och att i synnerhet de minsta eleverna får det stöd de behöver.”

Stadsfullmäktige 25.8.2025 § 30

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för grundläggande utbildning på finska och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen konstaterar följande i sitt svar:

Verksamhetsområdet för fostran och lärande tackar för motionen som tar upp en viktig fråga om att förbättra säkerheten för barns skolresor genom att genomföra en modell baserad på frivilligarbete. Varje serviceområde ansvarar för att genomföra sin egen frivilligverksamhet. Planeringen och samordningen av stödet till frivilligverksamhetens nätverk sköts av samverkansservicen vid verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Ansvaret för stadens samordning av samarbetet mellan organisationer ligger hos de gemensamma tjänsterna inom samma verksamhetsområde. Ansvaret för utvecklingen av trafik och infrastruktur ligger däremot hos stadsmiljöns verksamhetsområde. Serviceområdet för den finskspråkiga grundläggande utbildningen och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen har utarbetat följande svar i samarbete med de ovannämnda verksamhetsområdena:

Säkerheten på skolvägen i början av läsåret ordnas för närvarande med hjälp av frivilliga, till exempel av riksomfattande organisationer, invånarföreningar och föräldraföreningar vid skolor. Mannerheims Barnskyddsförbunds Säkra en skolväg är en riksomfattande kampanj, och genom samarbete mellan den och skolornas föräldraföreningar har övervakningen av skolvägarna ordnats på ett fungerande sätt i de områden där det finns aktiv verksamhet. MLL:s lokalförening finns dock inte i närheten av varje skola. Också vårdnadshavarnas roll i trafikfostran i samband med skolresor är viktig: Till exempel Trafikskyddet betonar att vårdnadshavarna har en viktig roll som till exempel förebilder och som personer som känner till barnets egen skolväg.

Totalt deltar för närvarande cirka 400 frivilliga som utbildats för sina uppgifter i Vanda stads frivilligverksamhet och som inte kan överföras till andra uppgifter. Att skapa en helt ny modell för frivilligverksamhet och att genomföra åtgärderna som föreslås i motionen skulle kräva betydande ytterligare resurser, särskilt för den grundläggande utbildningens serviceområde som ansvarar för samordningen av verksamheten. Kostnaderna skulle uppstå för samordning, rekrytering och utbildning av frivilliga samt kommunikation. Planering och genomförande skulle kräva ett nära samarbete mellan olika verksamhetsområden och en tydlig ansvarsfördelning. Dessutom är man medveten om att det kan vara svårt att rekrytera frivilliga för en begränsad och tidsbunden verksamhet.

Även planering och genomförande av motsvarande verksamhet i samarbete med organisationer skulle kräva mer resurser för att kartläggning av nuläget, planering av verksamhetsmodellen, testning och uppbyggnad, samordning på skol- och samhällsnivå samt information till olika aktörer ska kunna genomföras.

Med de resurser som för närvarande finns tillgängliga kan vi överväga att stödja verksamheten genom kommunikation, till exempel genom att uppmuntra aktörer att inleda denna typ av frivilligverksamhet. I det här fallet vore det dock önskvärt och förnuftigt att staden hade personal som kunde koppla samman intresserade aktörer och skolor. Dessutom skulle en ny verksamhet kräva samordning och därmed binda personalresurser även på skolnivå.

Ämnet för motionen, att säkra skolresor med en frivilligmodell, anses därför vara viktigt men omöjligt att genomföra med de nuvarande personalresurserna. Genomförandet av de åtgärder som föreslås i motionen skulle kräva en betydande arbetsinsats av minst en person under en längre tid och skulle också binda upp arbetstiden för övrig personal på säsongsbasis, både på förvaltningsnivå inom olika verksamhetsområden och på skolnivå.

Säkerheten i skolornas närområde omfattar också trafik- och infrastrukturaspekter, som stadsmiljöns verksamhetsområde huvudsakligen ansvarar för. Stadens trafikplanering har gjort utredningar i samband med t.ex. skolelevernas färdvanor. I utredningarna har man beaktat säkerhetsaspekten. Hittills har man utifrån utredningarna främst gjort enskilda riktade åtgärder. För närvarande pågår ett mer omfattande arbete inom stadsmiljöns verksamhetsområde med att utveckla ett koncept för skolor i Vanda, där man tar hänsyn till hela skolvägen och utvecklar en modell för skolzoner som förbättrar trafikarrangemangen i närheten av skolorna. Projektet avslutas i slutet av år 2026. Syftet med projektet är att främja säkerheten för fotgängare och cyklister och stödja barns och ungas skolfärder. Modellen innehåller ett omfattande samarbete mellan skolor, vårdnadshavare, invånare och stadens olika verksamhetsområden. Projektet genomförs som ett pilotprojekt på Koivukylän koulu. Eventuella positiva erfarenheter kan efter projektets slut användas för att sprida modellen också till andra skolor, om nödvändiga resurser erhålls.

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Tia Seppänen och de 38 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för ny beredning.

Serviceområdet för grundläggande utbildning på finska och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen konstaterar följande i sitt svar:

Stadsstyrelsen bad om att få tydligare siffror på kostnaderna och behoven av personalresurser inom varje verksamhetsområde när ärendet återremitterades. En annan fråga var också om det fanns något som skulle kunna göras utan att det krävs en betydande ökning av resurserna. Dessutom ville stadsstyrelsen att man i svaret beaktar de eventuella säkerhetsrisker som spårvägsbyggena medför på barnens skolvägar och hur man förbereder sig för dem.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande tackar för de preciserande frågorna. Mannerheims Barnskyddsförbunds (MLL) lokalföreningar har redan i tjugofem års tid ordnat kampanjen Säkra en skolväg i samband med skolstarten i Nyland. De lokala föreningar som har kunnat svara för samordningen av verksamheten i områdena har deltagit. Under de senaste två åren har kampanjen genomförts på nationell nivå. Modellen bygger på att organisationen ansvarar för alla praktiska arrangemang: administration, information, mottagande av anmälningar, placering av frivilliga i olika skolor samt inköp och daglig utdelning av reflexvästar till de frivilliga. MLL når i bästa fall ut till sina egna anställda och medlemmar i de lokala föreningarna, men också till exempel pensionärer och anställda i företag. Tröskeln för att delta i verksamheten är låg (t.ex. 30 minuter på morgonen på väg till jobbet), men samordningen kräver en ansvarig, permanent organisatör, vilket MLL har åtagit sig att vara. Även i andra stora städer (t.ex. Helsingfors, Tammerfors och Åbo) samordnar och genomför MLL tryggheten av skolvägen.

Om den föreslagna modellen för frivilligverksamhet börjar genomföras i stor skala i samarbete mellan staden och organisationerna så att organisationerna, dvs. i detta fall MLL, fortfarande fungerar som organisatör av verksamheten, måste MLL:s egna resurser beaktas. Om verksamhetsvolymerna ökar avsevärt till följd av samarbetet skulle det också kräva att MLL måste kunna öka sina egna resurser för att organisera verksamheten. Systemet skulle inte heller garantera den önskade likställdheten mellan eleverna, eftersom det inte går att garantera att det finns tillräckligt många frivilliga i varje område för att ordna verksamheten. Det finns inte heller tillräckliga resurser inom verksamhetsområdet för fostran och lärande för att avsevärt öka samarbetet. För att öka samarbetet mellan skolor och organisationer skulle det behövas en kontaktperson från varje skola. Det finns ingen personalgrupp i skolorna som har en sådan arbetsbeskrivning.

Om den frivilliga modellen för trygg skolväg som föreslås i motionen genomförs så att staden tar ansvar för verksamheten och organiseringen av den, kräver det betydande tilläggsresurser av staden. Det är svårt att uppskatta kostnaderna i euro eftersom det skulle innebära att man utformar, inför och kontinuerligt underhåller ett helt nytt, separat system. Staden har för närvarande inte den struktur eller expertis som krävs för att bygga upp och övervaka en omfattande frivilligverksamhet. Det är uppenbart att i en stad i Vandas storlek skulle antalet frivilliga som behövs för denna verksamhet vara betydande

och behovet av resurser därför också vara betydande. Om man rekryterar till exempel 10 frivilliga per skola, skulle det innebära cirka 450 nya frivilliga, samtidigt som antalet frivilliga i hela staden inom alla verksamhetsområden för närvarande är cirka 400.

Enligt juristernas tolkning skulle staden i den modell som staden ordnar ha betydligt mer omfattande skyldigheter i fråga om frivilliga än vid verksamhet via organisationer, vilket i sin tur skulle öka de resurser och kostnader som behövs för verksamheten. Sådana skyldigheter för alla frivilliga skulle omfatta arbetsgivarskyldigheter, såsom att upprätta avtal som liknar anställningsavtal för frivilligarbete, tillhandahålla försäkringar, utse ledare och ge dem vägledning för de frivilliga och eventuellt begära, behandla och följa upp utdrag ur kriminalregister eftersom uppgiften skulle omfatta barn.

Modellen skulle kräva en betydande ökning av resurserna för förvaltningen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande (en anställd inom förvaltningen, som samordnar och har expertis inom frivilligarbete: 50 000 euro/år och separata resurser för sekreterare). Utöver ovanstående åtaganden skulle resurser behövas för att rekrytera, välja ut och utbilda frivilliga, skapa introduktionsmaterial och upprätthålla listor över frivilliga. Enligt juristerna skulle det också uppstå en skyldighet för staden att tillhandahålla ersättare för frivilliga när de är frånvarande. Det skulle inte vara möjligt att organisera och leda verksamheten lokalt från en central administrativ nivå, utan skulle kräva en ansvarig (chef) på varje skolnivå. Det finns ingen yrkesgrupp i skolorna som har en sådan arbetsbeskrivning. Det bör också undersökas om det är möjligt att bedriva denna typ av verksamhet i anslutning till skolan utanför den egentliga skoldagen, till exempel på morgonen.

En särskild utmaning skulle vara att verksamheten skulle koncentreras till samma tidpunkt vid alla grundskolor i Vanda i samband med att skolornas läsår inleds. Det är till exempel inte möjligt att frigöra den arbetstid som behövs för den lokala ledningen av verksamheten från rektorerna, eftersom skolornas läsårsstart binder rektorerna till andra uppgifter. Det är dock viktigt att eventuella lokala utmaningar (t.ex. ersättare för frivilliga) skulle kunna hanteras.

I all verksamhet som ordnas av staden ska man beakta skyldigheten att alla elever behandlas jämlikt. I en sådan modell skulle det enligt juristen innebära att staden skulle vara skyldig att se till att det finns ett tillräckligt antal frivilliga inom varje skolas område, baserat på en noggrant utformad bedömning, och att dessa frivilliga skulle placeras på de platser som är mest kritiska för säkerheten i närheten av varje skola. Detta skulle kräva ett noggrant riskbedömningsarbete och binda betydande resurser även till exempel vid stadens trafikplanering. Det är också möjligt att utredningar om riskområden bör beställas av en extern, objektiv aktör. Som det tidigare har konstaterats kan det bli svårt att rekrytera frivilliga, och det finns en verklig risk för att skyldigheten att behandla alla elever lika inte nödvändigtvis kan uppfyllas. I allt ovanstående måste man ta hänsyn till att behovet av resurser är permanent, eftersom mycket av det arbete som utförs inte är av engångskaraktär, till exempel på grund av att frivilligarbetarna byts ut varje år, och att riskområden i skolmiljöer bör bedömas regelbundet.

Eftersom staden inte har en sådan verksamhetsstruktur och inte heller resurser att skapa en sådan är en organisationsbaserad modell det mest ändamålsenliga och fungerande sättet att öka trafiksäkerheten på skolvägarna. Det är också önskvärt från MLL:s sida att organisationen själv får fortsätta med den verksamhet som den har lång tradition inom. Kampanjen för tryggare skolvägar är en viktig kanal för MLL att öka sin positiva synlighet i kommunen och en möjlighet att möta nya frivilliga.

Kommunen kan stödja den befintliga modellen genom kommunikation och informera till exempel föräldraföreningar om möjligheterna med MLL:s verksamhet, men det är inte motiverat att kommunen tar på sig rollen som organisatör. I vissa skolor i Nyland har MLL fått med även äldre elever i

verksamheten, till exempel högstadiel elever. Det är möjligt att få mer information om detta och sedan överväga om det är möjligt att uppmuntra familjer eller skolor att samarbeta med MLL på detta sätt för att engagera äldre elever, vilket naturligtvis skulle vara ett utmärkt sätt att öka elevernas delaktighet i lokalsamhället och i skolan. Eftersom verksamheten i alla fall delvis skulle ske utanför den egentliga skoltiden, bör man först få mer information och först därefter kan man fundera på hur och vem man eventuellt kan informera om saken.

Byggandet av spårvägen och de förändrade trafikarrangemangen syns under de kommande åren runtom i Vanda. Byggarbetsplatserna påverkar också barns och ungas vardag. Spårvagnsteamet informerar om nya byggarbetsplatser och trafikarrangemang i god tid innan de inleds. De som bor i närheten av byggarbetsplatserna, skolor och andra samarbetspartner får information per brev, och dessutom delas informationen ut bland annat på stadens webbsidor och på sociala medier. Vid behov delas meddelanden om nya färdvägar ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden. Byggarbetsplatser och trafikarrangemang i hela spårvagnsområdets projektområde har samlats i en karttjänst.

Spårvagnsteamet kommer att ordna informationsmöten för invånare och företagare vid behov. Dessutom besöker man skolor för att informera barnen om hur man rör sig säkert i närheten av byggarbetsplatser. Man har ett kontinuerligt samarbete med skolor i närheten av byggarbetsplatserna.

När färdvägarna ändras följer man upp hur arrangemangen fungerar under de första dagarna. Dessutom övervakar byggarbetarna dagligen hur trafikarrangemangen fungerar. Man reagerar på säkerhetsbrister och vid behov förbättras arrangemangen. Brister åtgärdas allt eftersom de upptäcks. Arrangemang förbättras också på grundval av respons.

För att undvika alltför täta förändringar av färdvägarna strävar man efter att utföra trafikarrangemang för en så lång tid som möjligt. Till exempel i Dickursby centrum används de nuvarande undantagsvägarna i regel i flera års tid.

Byggarbetarna ansvarar för säkerheten på byggarbetsplatserna och på omvägarna. Ändrade färdvägar kräver uppmärksamhet och försiktighet av alla som rör sig i närheten av byggarbetsplatserna. Ansvaret för trafiksäkerheten ligger ändå hos oss alla. För att färdvägarna ska vara säkra för alla är det viktigt att alla följer de sänkta hastighetsbegränsningarna och trafikreglerna på byggarbetsplatserna.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Tia Seppänen och de 38 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Föredraganden gjorde följande ändringar i förslaget under behandlingen av ärendet:

”Byggandet av spårvägen och de förändrade trafikarrangemangen syns under de kommande åren runtom i Vanda. Byggarbetsplatserna påverkar också barns och ungas vardag. Spårvagnsteamet informerar om nya byggarbetsplatser och trafikarrangemang i god tid innan de inleds. De som bor i närheten av byggarbetsplatserna, skolor och andra samarbetspartner får information per brev, och

dessutom delas informationen ut bland annat på stadens webbsidor och på sociala medier. ~~Vid behov delas meddelanden om nya färdvägar ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden.~~ Meddelanden om nya eller ändrade färdvägar delas ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden. Byggarbetsplatser och trafikarrangemang i hela spårvagnsområdets projektområde har samlats i en karttjänst.”

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

Stadsstyrelsen anser det viktigt att trygga barnens säkra skolvägar. Särskilt de avvikande arrangemangen som orsakas av spårvägsbyggna ökar riskerna. Färdvägarna måste vara tydliga och säkra, och familjerna måste få aktuell, tillgänglig och begriplig information om hur man kan ta sig till skolan på ett säkert sätt i situationer som förändras.

Stadsfullmäktige 27.4.2026 § 5**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsfullmäktige lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

”Staden ska tillsammans med MLL och andra eventuella samarbetspartner utreda och främja en utvidgning och organisering av den redan beprövade kampanjen Säkra en skolväg. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid trafiksäkerheten i skolornas närområden inom områden som påverkas av spårvagnsprojektets byggarbetsplatser.”

Bilaga:

- Tia Seppänens och 38 andra ledamöters undertecknade motion om förbättrad trafiksäkerhet i omgivningen runt skolor

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Anders Vikström, direktör för den svenskspråkiga servicen, tfn 043 825 7442

Pepita Kaskentaus, undervisningschef, tfn 040 720 2962

Riikka Hakola, koordinator för eftermiddagsverksamheten / sakkunnig inom undervisningsväsendet, tfn 040 629 9971

Mia Kunnaskari, planerare, tfn 040 826 1221

Riikka Nenonen, delaktighetssakkunnig, tfn 040 141 8164

Olli Tamminen, trafikingenjör, tfn 043 827 1043

Veera Wallenius, interaktionsexpert, tfn 040 182 5968

(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)